

PIERWSZE KROKI W POLSCE

Informator dla cudzoziemców
ubiegających się o udzielenie
ochrony międzynarodowej

Informator powstał w ramach projektu

Pierwsze kroki w Polsce II – praktyczny informator dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy w Polsce
współfinansowanego z Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców oraz budżetu państwa

PIERWSZE KROKI W POLSCE

01

Informacje o Polsce

02

Procedura
o udzielenie ochrony
międzynarodowej

03

Pomoc socjalna

04

Decyzja w sprawie
o udzielenie ochrony
międzynarodowej

NINIEJSZY INFORMATOR PRZEDSTAWIA INFORMACJE ISTOTNE DLA TWOJEGO DALSZEGO POBYTU W POLSCE.

Podzielono go na 4 części:

1. Informacje o Polsce

(podstawowe informacje dotyczące Polski, jej historii, klimatu, kuchni oraz zwyczajów).

2. Procedura udzielenia ochrony międzynarodowej

(kolejne etapy procedury uchodźczej od momentu złożenia wniosku do wydania decyzji ostatecznej oraz rzeczy, na które należy zwrócić szczególną uwagę).

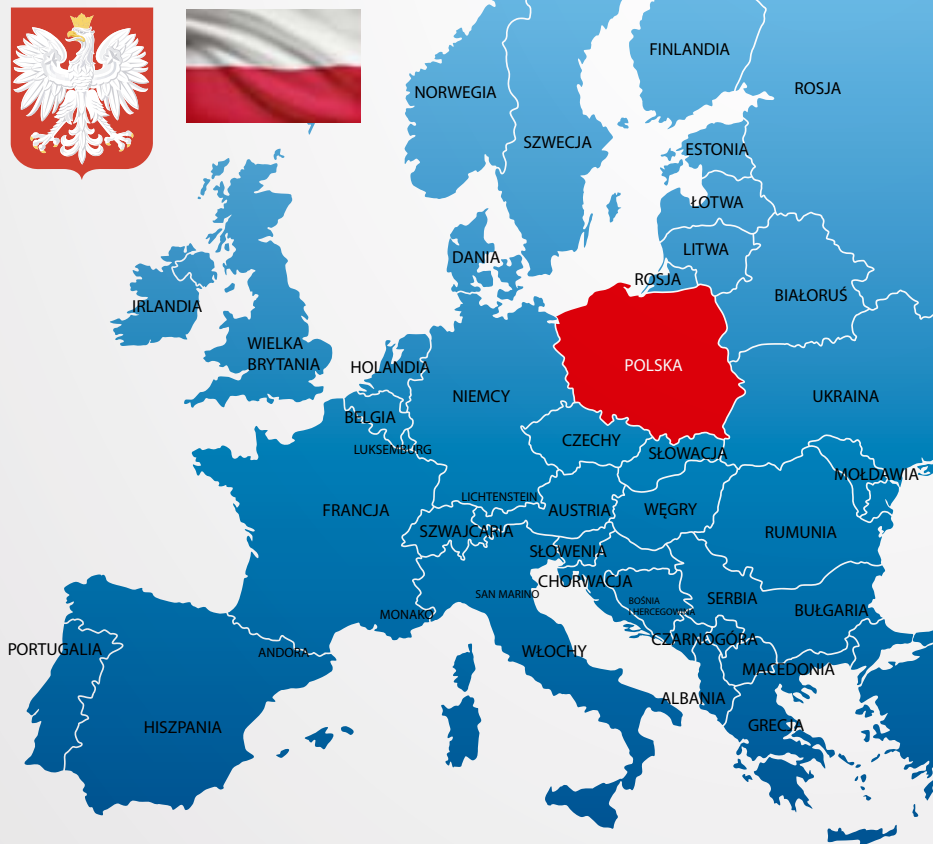
3. Pomoc socjalna

(możliwe rodzaje pomocy socjalnej, które przysługują osobie ubiegającej się o udzielenie ochrony międzynarodowej, a także instrukcje pomocne w załatwieniu różnych formalności).

4. Decyzja w sprawie o udzielenie ochrony międzynarodowej

(co należy zrobić po otrzymaniu odpowiedniej decyzji).

INFORMACJE O POLSCE

Rzeczpospolita Polska – kraj położony w Europie Środkowej, między Morzem Bałtyckim na północy a pasmami Karpat i Sudetów na południu, w dorzeczu Wisły i Odry, które są największymi polskimi rzekami. Powierzchnia całkowita Polski wynosi 312 679 km², co sytuuje ją na 70. miejscu na świecie i 9. w Europie. Mieszka tu 38,5 miliona ludzi, dzięki czemu pod względem zaludnienia zajmuje 34. miejsce na świecie, a 6. w Unii Europejskiej. Od zachodu graniczy z Niemcami, od południa z Czechami i Słowacją, od wschodu z Ukrainą i Białorusią, od północnego wschodu z Litwą, a na północy z rosyjskim obwodem kaliningradzkim.

CZASY WSPÓŁCZESNE

Ustrój

Polska jest republiką demokratyczną, w której obywatele wybierają prezydenta oraz dwuizbowy parlament (Sejm i Senat) w wyborach powszechnych. Wybory posłów i senatorów odbywają się co 4 lata. Kadencja prezydenta trwa 5 lat. Władzę wykonawczą sprawuje prezydent oraz Rada Ministrów (rząd na czele z premierem). Premier wywodzi się z partii, która wygrywa wybory parlamentarne. Kadencja rządu, podobnie jak parlamentu, trwa 4 lata.

Waluta

Waluta polska to złoty, który dzieli się na grosze. W zapisach bankowych stosuje się także zapis złotego jako PLN.

1 zł = 100 gr

Polska nie należy do strefy euro.

Ekonomia i gospodarka

Minimalne wynagrodzenie w Polsce w roku 2015 wynosi 1750 PLN brutto, a w pierwszym roku pracy 1400 PLN brutto. Stopa bezrobocia pod koniec grudnia 2014 r. wynosiła 11,5 %. Pod względem wielkości PKB (produktu krajowego brutto) Polska zajmuje 8. miejsce w Unii Europejskiej i 21. w rankingu światowym.

Struktura narodowościowa

Ponad 93% mieszkańców deklaruje narodowość polską. Do najliczniejszych mniejszości narodowych należą Niemcy, Ukraińcy, Białorusini i Rosjanie. Wśród mniejszości etnicznych największą grupę stanowią Romowie.

Religie w Polsce

Okolo 87% populacji jako wyznawaną religię deklaruje katolicyzm. Jednak praktykujący wierni stanowią okolo połowy wszystkich wierzących, pozostali często określają, iż są „wierzący, ale niepraktykujący”. Mimo to procent osób praktykujących jest, tuż po Malcie, najwyższy w Europie.

Konstytucja Polski gwarantuje wolność religii i sumienia. Wszystkie osoby, niezależnie od wyznawanej religii oraz idei, mają takie same prawa oraz mogą swobodnie praktykować swoją wiarę. W Polsce oprócz kościołów są również cerkwie, meczety, synagogi i świątynie innych wyznań. Historia współistnienia wielu kultur oraz religii ma w Polsce wielowiekową tradycję.

KALENDARIUM NAJWAŻNIEJSZYCH WYDARZEŃ W HISTORII POLSKI

966 – chrzest Polski oraz symboliczna data utworzenia państwa polskiego

1364 – powstanie Akademii Krakowskiej, jednej z pierwszych uczelni wyższych w Europie

XVI wiek, zwany Złotym Wiekiem – okres w historii Polski przypadający na panowanie ostatnich Jagiellonów (Zygmunta Starego i Zygmunta Augusta), kiedy Polska była jednym z najpotężniejszych państw w Europie

1569 – unia lubelska, powstanie Rzeczypospolitej Obojga Narodów (zjednoczenie Polski i Litwy)

1597 – przeniesienie stolicy z Krakowa do Warszawy przez króla Zygmunta III Wazę

1772 – I rozbiór Polski, w konsekwencji rozbioru część terytorium Polski zajęły Prusy, Austria i Rosja

1791 – uchwalenie Konstytucji 3 maja, pierwszej konstytucji w Europie i drugiej na świecie

1793 – II rozbiór Polski, kolejne terytoria Polski zostały zajęte przez Prusy i Rosję

1795 – III rozbiór Polski i całkowita likwidacja Rzeczypospolitej Polskiej – Rzeczpospolita Polska znika z mapy świata na 123 lata

1815 – kongres wiedeński, powstanie zależnego od Rosji Królestwa Polskiego

1914–1918 – I wojna światowa

11 XI 1918 – odzyskanie niepodległości przez Polskę

1 IX 1939 – napaść Niemiec hitlerowskich na Polskę, początek II wojny światowej

17 IX 1939 – napaść Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich na wschodnie ziemie polskie

1 VIII 1944 – wybuch powstania warszawskiego

8 V 1945 – koniec II wojny światowej dla Europy

19 I 1947 – sfałszowane wybory, w wyniku których władzę w Polsce przejęły partie komunistyczne

VIII 1980 – strajki w wielu miastach Polski przeciwko władzy socjalistycznej, powstanie ruchu „Solidarność”, opozycyjnego wobec władzy, na czele którego stanął Lech Wałęsa

13 XII 1981 – wprowadzenie stanu wojennego

6 II 1989 – rozpoczęcie obrad Okrągłego Stołu, które dały początek demokratycznym przemianom ustrojowym w Polsce

4 VI 1989 – pierwsze wolne parlamentarne wybory w Polsce po II wojnie światowej

12 III 1999 – przystąpienie Polski do NATO

1 V 2004 – Polska została członkiem Unii Europejskiej

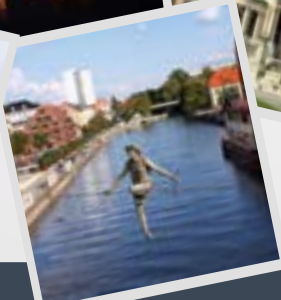
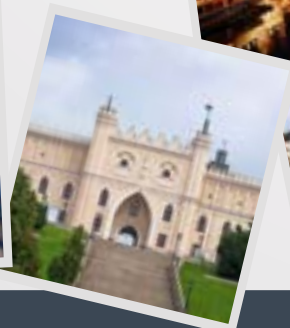
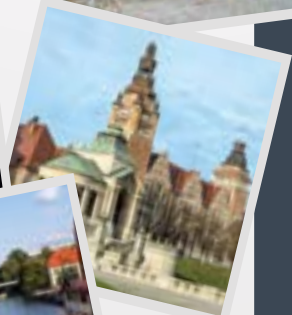
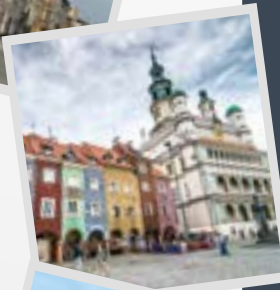
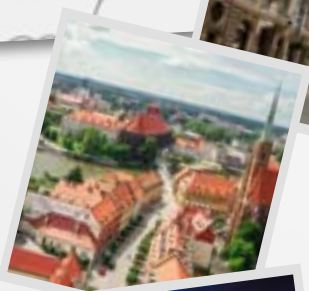
MIASTA POLSKI

Według danych z 2014 r. w Polsce jest 913 miast.

Największe z nich to:

1. Warszawa; 1 729 119 mieszkańców
2. Kraków; 759 800 mieszkańców
3. Łódź; 708 554 mieszkańców
4. Wrocław; 633 105 mieszkańców
5. Poznań; 546 829 mieszkańców
6. Gdańsk; 461 935 mieszkańców
7. Szczecin; 408 105 mieszkańców
8. Bydgoszcz; 358 614 mieszkańców
9. Lublin; 343 144 mieszkańców
10. Katowice; 303 314 mieszkańców

KLIMAT/PORY ROKU

Polska leży w strefie klimatu umiarkowanego przejściowego, którego charakterystyczną cechą jest duże zróżnicowanie i zmienność pogody. Latem temperatura z reguły waha

się między 18°C a 30°C, zależnie od regionu. Zimą od około 0°C do poniżej -5°C. Średnia roczna temperatura waha się od ponad 9°C do około 6°C.

W POLSCE WYRÓŻNIAMY CZTERY PORY ROKU:

Wiosna

Rozpoczyna się 21 marca.

Lato

Rozpoczyna się 22 czerwca.

Jesień

Rozpoczyna się 23 września.

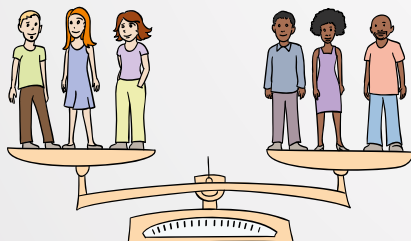
Zima

Rozpoczyna się 22 grudnia.

POLSKIE NORMY I OBYCZAJE

Polska jest krajem o długiej tradycji chrześcijańskiej, dlatego wiele norm i zwyczajów wynika z tej religii. Niektóre z nich na stałe wpisały się w istniejący porządek prawny, inne stanowią wzorce pożądanych zachowań społecznych. Wiele zasad wynika również z poszanowania demokracji i praw człowieka.

RÓWNOŚĆ I ZAKAZ DYSKRYMINACJI

Każdy obywatel Polski jest równy wobec prawa. Prawo polskie gwarantuje swobodę wyrażania swoich poglądów i przekonań oraz sympatii politycznych – nikt nie może być dyskryminowany z tego powodu. Należy także szanować poglądy oraz postawy innych osób, dlatego ważne jest, żeby poprzez swoje wypowiedzi i zachowanie nikogo nie obrażać i znieważać, ponieważ takie zachowanie może powodować konsekwencje prawne. Przejawem dobrego wychowania jest okazywanie szacunku osobom starszym, dlatego w środkach komunikacji publicznej

młodzi ludzie powinni ustępować miejsca starszym.

Kobiety mają takie same prawa jak mężczyźni. Wiele kobiet w Polsce pracuje i robi karierę zawodową. Coraz częściej zdarza się, że to kobieta idzie do pracy, a mężczyzna zostaje w domu z dziećmi, albo przynajmniej równo dzielą się obowiązkami domowymi. Jednak wciąż istnieją sfery życia publicznego i zawody, w których kobietom jest trudniej się przebić i osiągnąć sukces. Czasami także mężczyźni czują się dyskryminowani, ponieważ uważają, że zbyt często eksponuje się prawa kobiet. Dlatego kwestie równouprawnienia płci stanowią wciąż żywy temat zarówno dyskusji toczonych w zaciszach polskich domów, jak i debat publicznych.

OCHRONA ŚRODOWISKA

Odpowiedzialność za środowisko naturalne, które ulega degradacji poprzez działania człowieka, a także dążenie do ograniczania ilości produkowanych odpadów oraz promowanie ich ponownego wykorzystania (recyclingu),

zajmują coraz ważniejsze miejsce w prawie oraz w świadomości Polaków. Codziennym przejawem tego podejścia jest zakaz śmiecenia, czyli wyrzucania śmieci w miejscach innych niż do tego wyznaczone, za co można otrzymać mandat. Coraz więcej uwagi przywiązuje się również do segregacji śmieci, czyli zbierania odpadów do specjalnie oznakowanych pojemników, z podziałem na rodzaj materiałów, z jakiego zostały wyprodukowane.

ZDROWIE

Ze względu na wysokie koszty leczenia chorób wywołanych przez palenie wyrobów tytoniowych Polska, podobnie jak większość krajów UE, prowadzi surową politykę dotyczącą używania tytoniu. W miejscach publicznych, np. na przystankach lub na ulicy, obowiązuje zakaz palenia tytoniu oraz spożywania alkoholu. Również w większości restauracji i klubów nie można palić tytoniu. W miejscach pracy likwidowane są palarnie – jedyne miejsca w budynku, w których dozwolone było palenie.

CZAS WOLNY

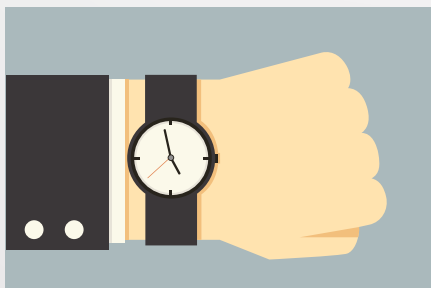
Polacy uchodzą za naród lubiący świętować, przywiązany do tradycji i podtrzymujący dawne obyczaje. Święta spędzamy w domu w gronie rodzinnym, chociaż coraz częściej korzystamy z kilkudniowych okresów świątecznych, żeby z najbliższą rodziną

udać się nad morze, zimą w góry lub nawet w egzotyczną podróż. W Polsce dniami wolnymi od pracy są wszystkie weekendy i święta, nie pracują wtedy żadne urzędy. W weekendy Polacy lubią robić duże zakupy w hipermarketach, a w sezonie letnim także grillować w towarzystwie przyjaciół i rodziny.

PUNKTUALNOŚĆ

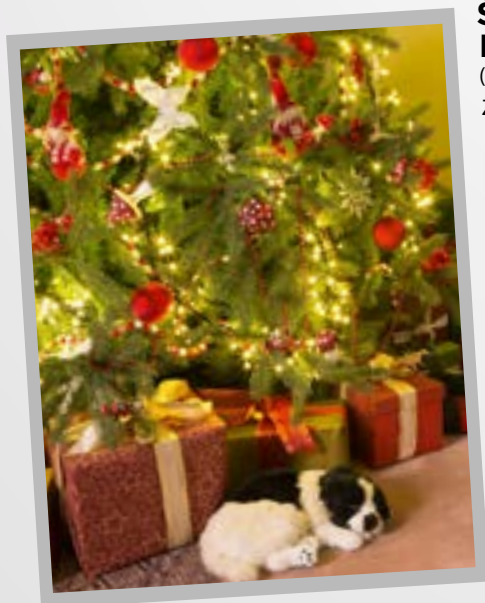
Mimo iż Polacy nie słyną z punktualności, spóźnianie się, szczególnie w sprawach służbowych, jest postrzegane jako niestosowne, a nawet jako przykład złego wychowania. Jeżeli ktoś spóźni się do urzędu lub szpitala na umówioną wizytę, może nie zostać przyjęty i ponownie będzie musiał ustalać termin spotkania. W pracy za spóźnianie się grozi upomnienie, a w drastycznych przypadkach także obniżenie wynagrodzenia. Ciągłe spóźnianie może spowodować zwolnienie. Punktualność ważna jest również w życiu prywatnym, gdyż zgodnie z popularnym polskim przysłowiem „czas to pieniądz”.

NAJWAŻNIEJSZE POLSKIE ŚWIĘTA

WIELKANOC

marzec–kwiecień (święto ruchome). Wielkanoc jest najstarszym i najważniejszym świętem chrześcijańskim, upamiętniającym zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa. To święto ruchome, które przypada w pierwszą niedzielę po pierwszej wiosennej pełni Księżyca (między 21 marca a 25 kwietnia). Wielki Tydzień, poprzedzający Wielkanoc, jest wyjątkowym czasem dla wszystkich wyznawców katolicyzmu. Zarówno Kościół, jak i wierni wspominają wówczas najważniejsze dla wiary chrześcijańskiej wydarzenia, czas Męki Chrystusa i jego Zmartwychwstania.

ŚWIĘTA BOŻEGO NARODZENIA

(24–26 grudnia)

Zajmują w polskiej tradycji miejsce szczególne. Są najpiękniejszym i najbardziej rodzinnym świętem w roku, z którym wiąże się najwięcej obrzędów i wierzeń. Towarzyszą im magiczna atmosfera oraz kultywowana od pokoleń tradycja. W prawie każdym polskim domu w tym wyjątkowym czasie nie może zabraknąć choinki, opłatka, tradycyjnych dań, wspólnie śpiewanych kolęd oraz prezentów.

Inne Święta to:

1 stycznia – Nowy Rok

6 stycznia – Święto Trzech Króli

1 maja – Święto Pracy

2 maja – Święto Flagi Rzeczypospolitej
Polskiej

3 maja – Święto Konstytucji 3 maja

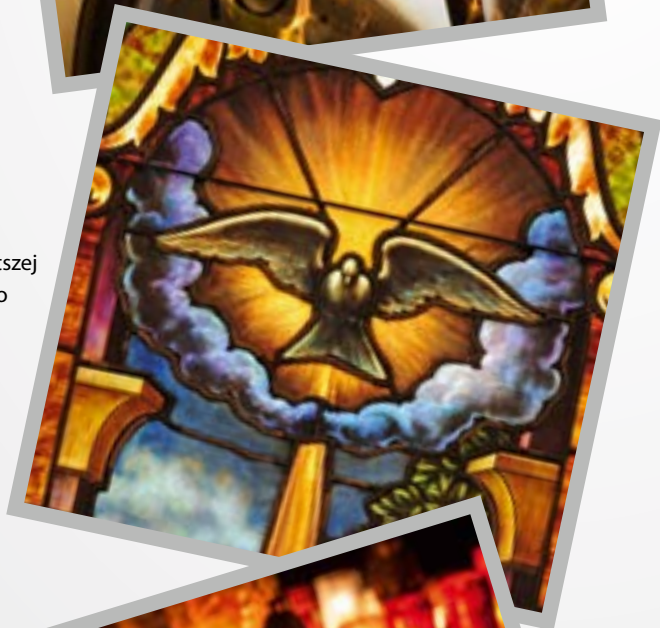
**maj/czerwiec – Ześlanie Ducha
Świętego (Zielone Świątki)**

maj/czerwiec – Boże Ciało

15 sierpnia – Wniebowzięcia Najświętszej
Maryi Panny; Święto Wojska Polskiego

1 listopada – Wszystkich Świętych

11 listopada – Narodowe Święto
Niepodległości

Należy pamiętać, że w te dni wszystkie urzędy, duże centra handlowe, a także większość sklepów jest zamknięta.

KUCHNIA POLSKA

Kuchnia polska obfituje w potrawy mięsne przyrządzane na wiele sposobów. Szczególnie popularny jest bigos, kotlet schabowy, pierogi lub gołąbki. Polska kuchnia słynie z dobrego chleba i pysznych wędlin.

Podstawowe składniki tradycyjnej polskiej kuchni to: ziemniaki, kiszona kapusta, buraki, ogórki, zboża, grzyby, różne gatunki mięs. Do typowej polskiej ucztę wskazany jest kieliszek wódki, który wspomaga trawienie.

KLUSKI LENIWE (ok. 3-4 porcje)

SKŁADNIKI:

500 g twarogu (półtłustego), 3 jajka, sól, 1 szklanka mąki pszennej

SPOSÓB PRZYGOTOWANIA:

1. Oddzielić żółtka od białek.
2. Ser utrzeć z żółtkami.
3. Białka ubić mikserem ze szczyptą soli na sztywną pianę. Wmieszać delikatnie do masy serowej.
4. Na końcu dodać mąkę i zagnieść ciasto. (Ciasto powinno być lekko klejące. Jeśli będzie za rzadkie, dosypać trochę mąki. Cała sztuka polega na tym, aby dodać jej jak najmniej, wtedy pierogi będą miękkie).
5. Ciasto podzielić na pół. Część przełożyć na blat posypany mąką i uformować wałek, lekko go spłaszczyć. Dodatkowo na górze można zrobić krataczkę tępą stroną noża. Wałek pociąć na ukośne kawałki o długości około 2 cm. To samo zrobić z drugą częścią ciasta.
6. Zagotować wodę, osolić. Gotować kluski partiami. Gdy wypłyną, wyciągnąć łyżką cedzakową.
7. Podawać polane roztopionym masłem i posypane cukrem (najlepiej brązowym).
8. Można także posypać cynamonem.

Kuchnia polska zaczerpnęła również wiele potraw od swych sąsiadów. Korzystamy też z wielu przepisów np. kuchni żydowskiej. Menu polskie stale jest wzbogacane o nowe smaki, niekiedy nawet egzotyczne. Poza restauracjami serwującymi polskie specjały, jest wiele restauracji specjalizujących się w kuchniach krajów azjatyckich, potrawach włoskich, francuskich lub amerykańskich.

CIASTO NA PIEROGI

Podane ilości powinny wystarczyć do przygotowania około 50 sztuk pierogów. Przygotowanie ciasta pierogowego zajmuje około 20 minut.

SKŁADNIKI:

300 g mąki pszennej, 250 ml gorącej wody, 1/4 łyżeczki soli

SPOSÓB PRZYGOTOWANIA:

Do miski wsypać mąkę, sól, stopniowo dolewać gorącą wodę i mieszać łyżką. Kiedy mąka z wodą połączą się w zwartą masę, zacząć wyrabianie ciasta ręką, aż będzie gładkie i sprężyste. Nadzieniem do pierogów mogą być: doprawiony twaróg, gotowane ziemniaki z cebulą (ewentualnie z boczkiem, tzw. ruskie), owoce (na słodko), warzywa (soczewica, kapusta z grzybami, szpinak, bób), a doskonałym farszem jest odpowiednio przyrządzone gotowane mięso.

ROSÓŁ

Bulion popularny w wielu krajach, ale mimo wszystko niepowtarzalny.

SKŁADNIKI:

- 200–300 g mięsa wołowego (najlepszy jest szponder)
- porcja rosółowa z kurczaka
- ewentualnie kilka skrzydełek z kurczaka lub skrzydło indycze
- 1 duża marchew
- 1 korzeń pietruszki
- średniej wielkości kawałek korzenia selera
- 1 niewielki por
- kawałek włoskiej kapusty
- 1 cebula (nie trzeba obierać z łupinki, nada zupie ładny kolor)
- 2–3 liście laurowe
- kilka ziaren ziela angielskiego
- kilka ziaren czarnego pieprzu
- sól do smaku
- opcjonalnie można dodać kilka (nie za dużo) suszonych grzybków
- doskonałym dodatkiem jest kilka gałązek świeżego lubczyku (może być suszony, ale nie ma takiego aromatu), który zapewni rosółowi wspaniały smak i zapach
- siekana natka pietruszki do posypania

PRZYGOTOWANIE:

Dobry domowy rosół musi się długo gotować na małym ogniu, aby tylko „mrugał”. Taki sposób przyrządzenia daje gwarancję, że rosół będzie klarowny.

1. Do garnka z zimną wodą włożyć umyte mięso i zagotować.
2. Po zagotowaniu dokładnie zebrać powstałe szumowiny (łyżką cedzakową lub sitkiem). Zmniejszyć ogień, aby wywar bardzo delikatnie bulgotał.
3. Wrzucić do garnka umyte i obrane warzywa. Z cebuli usunąć tylko zewnętrzne brudne części.
4. Dodać wszystkie przyprawy i kontrolować temperaturę w taki sposób, aby gotująca się zupa przez cały czas tylko delikatnie bulgotała.
5. Gotować bez przykrycia przez około trzy godziny.
6. Potem można przelać rosół przez sitko do innego naczynia, pozbywając się w ten sposób wszelkich zanieczyszczeń. Odłożyć te składniki, które będą wykorzystane do dalszego spożycia (mięso do obrania, marchewkę).
7. Jeżeli rosół jest zbyt wodnisty, to należy gotować go jeszcze przez kilka minut, aby trochę odparował nadmiar wody.
8. Jeżeli wywar jest zbyt mocny, można go rozcieńczyć.
9. Rosół najlepiej smakuje z makaronem typu nitki, kawałkami ugotowanej marchewki i obranego mięsa z wywaru. Całość posypać posiekaną natką pietruszki.

KOMUNIKACJA

OPERATORZY KOMÓRKOWI

Popularne sieci komórkowe, na których stronach internetowych można znaleźć informacje o aktualnych cenach za usługi, to:

- T-Mobile Polska; www.t-mobile.pl
- Orange Polska; www.orange.pl
- Plus; www.plus.pl
- Play; www.play.pl

Inne to:

- Lycamobile; www.lycamobile.pl/
- Klucz Telekomunikacja sp. z o.o.; www.klucz.net
- Nju Mobile; www.njumobile.pl
- Red Bull Mobile; www.redbullmobile.pl/
- Heyah; www.heyah.pl/
- MTV Mobile ; www.mtvmobile.pl/
- Virgin Mobile Polska sp. z o.o.; www.virginmobile.pl

Więcej informacji o dostępnych sieciach znajduje się na stronie:

www.super-sim.pl/sieci-komorkowe-w-Polsce.

INTERNET

W wielu miejscach w miastach (kawiarnie, centra handlowe, dworce, kina itp.) oraz w niektórych ośrodkach dostępny jest bezpłatny Internet Wi-Fi. Należy zapytać pracowników miejsc pobytu o możliwość skorzystania oraz hasło dostępu.

TRANSPORT

TRANSPORT PUBLICZNY

W Polsce obejmuje kilka środków przewozu:

- autobusy oraz busy (w niektórych miastach funkcjonują autobusy oraz busy prywatne),
- kolej,
- tramwaje, trolejbusy,
- metro (tylko w Warszawie).

Ważne: przejazdy WKD na trasie Otrębusy–Warszawa są dla osób w procedurze uchodźczej darmowe. Podczas jazdy należy posiadać ważne TZTC.

Na przejazdy wszystkimi innymi środkami transportu trzeba kupić bilety.

Biletów nie muszą kupować lub posiadają prawo do zniżek: dzieci, osoby starsze lub niepełnosprawne. Zakres zwolnień z opłat i zniżek zależy od poszczególnych firm przewoźniczych, dlatego kupując bilet, trzeba zapytać, czy przysługuje nam jakaś zniżka.

Na przejazdy środkami komunikacji miejskiej w większości miast obowiązują bilety jednorazowe oraz czasowe, np. 20-minutowe, 40-minutowe. Ponadto można kupić bilety dzienne, tygodniowe, miesięczne lub kwartalne.

Bilety można kupić w kioskach z gazetami, w niektórych sklepach ogólnospożywczych, a także często u kierowców, ale w takim przypadku należy mieć wyliczoną kwotę.

W wielu miastach, np. w Warszawie, bilety można kupić w specjalnych automatach, które są na przystankach, w metrze, a czasami też w autobusach i tramwajach. Automaty wydają resztę, więc nie trzeba mieć wyliczonej kwoty pieniędzy. Można w nich płacić gotówką lub kartami płatniczymi.

Bilety kolejowe międzymiastowe można kupić w kasach na dworcu lub w pociągu u konduktora, jednak wtedy naliczana jest

dodatkowa opłata i bilety są droższe. Bilety na międzymiastowe połączenia autobusowe nabywa się u kierowcy lub w kasach. Czasami bilety można również kupić przez Internet.

Nie wystarczy kupić bilet, należy go jeszcze skasować w kasowniku, który znajduje się w pojeździe. Posiadanie ważnego skasowanego biletu sprawdzają kontrolerzy, potocznie zwani „kanarami”, którzy podczas przejazdu niespodziewanie przeprowadzają kontrolę biletów. Za przejazdy bez biletu lub z nieważnym biletem grożą wysokie mandaty, które należy uregulować. W Warszawie mandat za jazdę bez ważnego biletu wynosi ponad 200 złotych.

Samoloty – największe polskie miasta łączy sieć połączeń lotniczych.

TRANSPORT SAMOCHODOWY

Prawo jazdy

Każdy posiadacz ważnego krajowego prawa jazdy wydanego za granicą, po upływie 6 miesięcy pobytu w Polsce musi je wymienić.

Dla praw jazdy wydanych w krajach niebędących:

- sygnatariuszem Konwencji o ruchu drogowym, podpisanej w Genewie 19 września 1949 r. (dot. międzynarodowych praw jazdy),
- sygnatariuszem Konwencji o ruchu drogowym, podpisanej w Wiedniu 8 listopada 1968 r. (dot. krajowych oraz międzynarodowych praw jazdy),
- państwem członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym,

Konieczne jest zdanie egzaminu teoretycznego w Polsce!

Przy wymianie zagranicznego prawa jazdy zatrzymywany jest oryginał wymienianego prawa jazdy.

Za wymianę dokumentu pobierana jest opłata w wysokości 100,50 zł, a cała procedura trwa do 30 dni.

Więcej szczegółów odnośnie wymiany prawa jazdy oraz wymaganych dokumentów można uzyskać w Wydziałach Komunikacji urzędów miast lub starostw powiatowych.

Każdy kierujący samochodem musi mieć przy sobie:

- ważny dowód tożsamości,
- prawo jazdy dostosowane do rodzaju pojazdu, który prowadzi,
- dowód rejestracyjny środka lokomocji,
- ważny przegląd techniczny pojazdu,
- ważne ubezpieczenie OC.

Jeżeli kierujący nie posiada tych dokumentów, to policja może zatrzymać dokumenty pojazdu i odholować go na parking strzeżony.

Ponadto:

- kierowca oraz pasażerowie muszą zapinać pasy bezpieczeństwa,
- dzieci do 12. roku życia lub nieprzekraczające 150 cm wzrostu muszą jeździć w specjalnych atestowanych fotelikach,
- nie wolno kierować pojazdem, będąc pod wpływem alkoholu – w Polsce dopuszczalna zawartość alkoholu wynosi odpowiednio: w wydychanym powietrzu do 0,10 mg/dm³, we krwi do 0,2 promila,
- przez cały rok trzeba jeździć z włączonymi światłami mijania,
- prędkość jazdy należy dostosować do obowiązujących ograniczeń (wskazanych na przydrożnych znakach) i warunków atmosferycznych.

W Polsce często przeprowadzane są kontrole drogowe przez uprawnione do tego organy!

Przy drogach umieszczonych jest również wiele fotoradarów, które kontrolują prędkość kierowców.

Porządku na drogach miejskich pilnuje policja, Straż Miejska oraz Główny Inspektorat Transportu Drogowego.

W przypadku niestosowania się do przepisów grożą wysokie kary pieniężne, utracenie prawa jazdy oraz dowodu rejestracyjnego, a nawet kara pozbawienia wolności!!

Trzeba pamiętać, że nie zostaną ci zwrócone koszty mandatów nałożonych za łamanie przepisów, w tym za brak biletu lub jazdę z nieważnym biletem.

TAKSÓWKI

Można też skorzystać z ofert firm taksówkowych. W niektórych krajach taka forma transportu jest bardzo popularna i niedroga.

W Polsce koszty przejazdów taksówkami są jednak znacznie wyższe niż transportem publicznym. Jeżeli jednak trzeba skorzystać z firm taksówkarskich, to warto zwrócić uwagę na kilka rzeczy:

- taksówce oznaczona jest napisem TAXI,
- na szybie samochodu powinna być informacja o cenie za 1 km,
- cena za 1 km w Warszawie różni się w zależności od firmy i średnio wynosi 1,60 zł–2,40 zł,
- przy telefonicznym zamówieniu taksówki opłata będzie niższa, niż jeżeli skorzysta się z taksówki z postoju,
- warto wcześniej zapytać kierowcę, ile szacunkowo będzie kosztował kurs,
- trzeba unikać taksówek, na których jest napis „przewóz osób” – nie są to oficjalnie działające firmy,
- na lotniskach należy korzystać tylko z taksówek, które stają na wyznaczonym postoju dla taksówek,
- trzeba uważać na osoby, które podchodzą do osób w hali przylotów na lotnisku i oferują przejazd taksówką, która jest zaparkowana w innym miejscu niż wyznaczony postój dla taksówek.

Pamiętaj, że:

OPŁATA POCZĄTKOWA wynosi 8,00 zł (stawka pobierana przez większość korporacji)

Występują 4 TARYFY, w każdej płaci się inną stawkę za 1 km:

Taryfa 2 = Taryfa 1 x 1,5

Taryfa 3 = Taryfa 1 x 2

Taryfa 4 = Taryfa 1 x 3

TARYFA 1 w dni powszednie
w godz. 6:00–22:00

TARYFA 2 w dni powszednie
w godz. 22:00–6:00 oraz niedziele i święta
przez całą dobę

TARYFA 3 przy wyjazdach poza granice
I strefy opłat taryfowych bez wykorzystania
jazdy w kierunku powrotnym w dni
powszednie w godz. 6:00–22:00

TARYFA 4 przy wyjazdach poza granice
I strefy opłat taryfowych bez wykorzystania
jazdy w kierunku powrotnym w dni
powszednie w godz. 22:00–06:00 oraz
niedziele i święta w ciągu całej doby

Na stronie <http://grupy.3mam.net/taxi/>
można znaleźć numery telefonów różnych
firm taksówkarskich w Warszawie.

ZWROT KOSZTÓW ZA BILETY

W uzasadnionych przypadkach można ubiegać się o zwrot poniesionych kosztów za przejazdy środkami transportu publicznego (nie taksówkami).

Jeżeli zapłacono za przejazd:

- a) w celu wzięcia udziału w postępowaniu o udzielenie ochrony międzynarodowej,
- b) w celu stawienia się na badania lekarskie lub szczepienia ochronne,
- c) w innych szczególnie uzasadnionych przypadkach, to przysługuje zwrot kosztów za przejazdy.

W tym celu należy:

Zebrać bilety związane z w/w przypadkami przejazdów:

Wyjazd do lekarza lub do szpitala na badania.

Dołączyć kopię skierowania.

Wyjazd na wywiad/wezwanie, rejestracja dziecka.

Dołączyć kopię wezwania, ksero wizy lub aktu urodzenia.

Oddanie dokumentów pracownikowi ośrodka, w którym mieszkasz.

Pracownik przygotuje wniosek o zwrot pieniędzy oraz pokwitowanie odbioru pieniędzy, które należy podpisać.

SCHEMAT PRZEBIEGU PROCEDURY O UDZIELENIE OCHRONY MIĘDZYNARODOWEJ

Postępowanie o udzielenie ochrony międzynarodowej wszczyna się na wniosek, który osobiście złożysz. Wnioskiem możesz objąć swoje niepełnoletnie dzieci oraz małżonkę lub małżonka, pod warunkiem że wyrazi na to pisemną zgodę. Wniosek składasz za pośrednictwem Straży Granicznej na granicy lub lotnisku albo w placówce Straży Granicznej przy ul. Taborowej 33.

Straż Graniczna przekazuje wniosek niezwłocznie – nie później niż w ciągu 48 godzin od chwili jego złożenia – Szefowi Urzędu do Spraw Cudzoziemców.

W trakcie rozpatrywania wniosku masz możliwość osobistego złożenia zeznań podczas tzw. wywiadu statusowego, jak również przedłożenia dowodów potwierdzających, że masz powody, by ubiegać się o udzielenie ochrony międzynarodowej. Twoją sprawę może reprezentować pełnomocnik, możesz również swobodnie kontaktować się z przedstawicielem Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do Spraw Uchodźców oraz z organizacjami, które świadczą pomoc prawną.

Postępowanie o nadanie statusu uchodźcy kończy się wydaniem przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców jednej z następujących decyzji:

1. Decyzja o nadaniu statusu uchodźcy.

2. Decyzja o odmowie nadania statusu uchodźcy i udzieleniu ochrony uzupełniającej.

3. Decyzja o odmowie nadania statusu uchodźcy i nieudzieleniu ochrony uzupełniającej.

Od decyzji Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców, poza decyzją nadającą status uchodźcy, możesz odwołać się do Rady do Spraw Uchodźców. Odwołanie wnosi się za pośrednictwem Szefa Urzędu w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji lub jej ogłoszenia. Wskazany termin ulega skróceniu do 5 dni, jeżeli odmowa nadania statusu uchodźcy nastąpiła z uwagi na oczywistą bezzasadność wniosku.

Na decyzję Rady do Spraw Uchodźców możesz wnieść w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego (ul. Jasna 2/4, 00-013 Warszawa).

PRZESŁUCHANIE I WYDANIE DECYZJI

Bardzo ważnym momentem w postępowaniu uchodźczym jest przesłuchanie statusowe. Przesłuchanie ma na celu wyjaśnienie faktów istotnych dla rozstrzygnięcia Twojej sprawy. Po przesłuchaniu otrzymasz kopię protokołu przesłuchania.

Nie zostaniesz przesłuchany, jeżeli:

- wydanie decyzji o nadaniu statusu uchodźcy jest możliwe na podstawie zebranego materiału dowodowego,
- w okresie trwania postępowania nie jesteś zdolny do uczestniczenia w przesłuchaniu lub nie jesteś w stanie w nim uczestniczyć z powodu stanu zdrowia lub ze względów psychologicznych.

1. Zasadą jest, że z każdą osobą, która złożyła wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, przeprowadzana jest rozmowa (przesłuchanie) bez udziału innych osób, na których obecność wnioskodawca nie wyraził zgody. Rozmowę przeprowadza odpowiednio przeszkolony pracownik Departamentu Postępowań Uchodźczych Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Celem rozmowy jest wyjaśnienie faktów istotnych dla rozstrzygnięcia konkretnej sprawy.

2. Warto wiedzieć, że ubiegając się o udzielenie ochrony międzynarodowej, znajdujesz się pod szczególną ochroną. **Wszystkie informacje przekazane przez ciebie w trakcie postępowania, także w czasie wywiadu statusowego, są poufne i szczególnie chronione przez polskie prawo. Urząd do Spraw Cudzoziemców nie przekazuje tych informacji władzom i instytucjom publicznym,**

a także innym domniemanym podmiotom dopuszczającym się prześladowań lub wyrządzającym poważną krzywdę prowadzącym taką działalność na terenie twojego kraju.

3. Podczas przesłuchania masz obowiązek podać wszystkie informacje, które będą potrzebne do rozpatrzenia twojego wniosku. Udzielanie szczegółowych odpowiedzi na zadawane pytania jest dla ciebie korzystne. Masz również obowiązek przekazać posiadane dowody (np. dokumenty, zaświadczenia, kasety VHS itd.), które potwierdzają informacje podane we wniosku o nadanie statusu uchodźcy.

4. Informacje, które podasz podczas przesłuchania, oraz udostępnione dowody są bardzo ważne dla twojej sprawy. Będą one brane pod uwagę przy wydawaniu decyzji. **Zatajenie informacji i dowodów albo przedstawienie nieprawdziwych informacji i dowodów jest niekorzystne oraz może skutkować wydaniem decyzji negatywnej w twojej sprawie.**

5. **Jeżeli po przesłuchaniu pojawiają się nowe, ważne okoliczności w sprawie albo**

nowe dowody, należy jak najszybciej skontaktować się z Departamentem Postępowań Uchodźczych.

Można również złożyć wniosek o przeprowadzenie dodatkowego przesłuchania lub pisemnie poprosić o przesłuchanie świadka w twojej sprawie – trzeba podać jego imię i nazwisko, adres zamieszkania oraz wskazać, jaką okoliczność miałby potwierdzić.

Nowe informacje, dowody oraz wnioski można przekazać pisemnie:

- na adres pocztowy: ul. Koszykowa 16, 00-564 Warszawa lub ul. Taborowa 33 lub
- przesłać faxem na numer: 22 601 51 23 lub
- dostarczyć osobiście do Departamentu Postępowań Uchodźczych (ul. Taborowa 33, Warszawa).

UMORZENIE POSTĘPOWANIA O UDZIELENIE OCHRONY MIĘDZYKARODOWEJ

W sytuacji gdy:

- złożysz oświadczenie o cofnięciu wniosku,
- nie zgłosisz się do ośrodka recepcyjnego w terminie 2 dni od dnia złożenia wniosku lub po zwolnieniu ze strzeżonego ośrodka lub aresztu dla cudzoziemców,
- jeżeli nie wskażesz we wniosku innego adresu, pod którym będziesz przebywał,
- opuścisz ośrodek dla cudzoziemców na okres dłuższy niż 7 dni bez usprawiedliwionej przyczyny,
- opuścisz terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- nie stawisz się na przesłuchanie i nie wykażesz w terminie 7 dni od dnia wyznaczonego na przesłuchanie, że niedopełnienie tego obowiązku było spowodowane okolicznościami, za które nie ponosisz odpowiedzialności,

6. Po rozpatrzeniu wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej zostanie podjęta decyzja. Jest ona wydawana na piśmie i doręczana na adres, który podasz jako aktualne miejsce swojego pobytu. Po otrzymaniu decyzji masz obowiązek zastosować się do niej. Każda decyzja zawiera informacje w zrozumiałym dla ciebie języku, wyjaśniające wynik postępowania, informacje o możliwości złożenia odwołania, oraz procedury o udzielenie ochrony międzynarodowej (wyjaśnia, jakie są kolejne etapy procedury od momentu złożenia przez ciebie wniosku do wydania decyzji ostatecznej oraz na co trzeba zwrócić uwagę).

- zwolniono cię ze strzeżonego ośrodka lub aresztu w celu wydalenia i bez zezwolenia Szefa Urzędu opuścisz nakazane drogą jego decyzji określone miejsce lub miejscowość pobytu oraz nie będziesz zgłaszać się w określonych odstępach czasu do organu wskazanego w decyzji.

Szef Urzędu wyda ci decyzję o umorzeniu postępowania, jeżeli umorzenie sprawy nie jest sprzeczne z interesem społecznym. Na twój wniosek złożony w terminie 9 miesięcy od dnia wydania decyzji o umorzeniu postępowania, decyzja o umorzeniu zostanie uchylona i postępowanie będzie podjęte na nowo (czynności podjęte w toku postępowania umorzonego pozostaną w mocy).

Szef Urzędu wyda ci decyzję o umorzeniu postępowania, jeżeli umorzenie sprawy nie jest sprzeczne z interesem społecznym.

Na twój wniosek złożony w terminie 2 lat od dnia wydania decyzji o umorzeniu postępowania, decyzja o umorzeniu zostanie uchylona i postępowanie będzie podjęte na nowo (czynności podjęte w toku postępowania umorzonego pozostaną w mocy).

Ponadto postępowanie zostanie umorzone w przypadku stwierdzenia, że wniosek jest niedopuszczalny, czyli w sytuacjach gdy:

- posiadasz status uchodźcy w innym państwie,
- będziesz mógł zostać przyjęty przez państwo niebędące państwem

członkowskim, jeżeli jest ono uważane w odniesieniu do ciebie za kraj pierwszego azylu,

- otrzymałeś decyzję ostateczną o odmowie o udzielenia ochrony międzynarodowej i złożysz ponowny wniosek oparty na tych samych podstawach,
- wyrazisz zgodę na złożenie w twoim imieniu przez małżonka wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, po czym złożysz odrębny wniosek, gdy nie zachodzą okoliczności uzasadniające złożenie takiego wniosku przez ciebie.

TZW. POSTĘPOWANIA DUBLIŃSKIE

Każdy w wieku powyżej 14. roku życia, kto składa wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z przepisami prawa krajowego oraz przepisami rozporządzenia Rady (WE) nr 2725/2000 z dnia 11 grudnia 2000 r. (tzw. rozporządzenie Eurodac) **podlega daktyloskopowaniu, tj. pobieraniu odcisków linii papilarnych.**

Odciski linii papilarnych przesyłane są do jednostki centralnej w Luksemburgu celem ich rejestracji oraz sprawdzenia, czy nie ubiegałeś się uprzednio o udzielenie ochrony międzynarodowej lub czy wcześniej nie przebywałeś w jednym z państw Unii Europejskiej.

Poddanie się daktyloskopowaniu jest warunkiem koniecznym do wszczęcia postępowania w sprawie o udzielenie ochrony międzynarodowej. W przypadku niepoddania się tym czynnością, twój wniosek zostaje pozostawiony bez rozpoznania.

Jeżeli złożyłeś swój pierwszy wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej w Polsce, zgodnie z przepisami dublińskimi

państwem odpowiedzialnym za jego rozpatrzenie jest Polska, ponieważ jest to pierwszy kraj będący członkiem regulacji dublińskiej, na którego terytorium wjechałeś. Oznacza to, że w przypadku opuszczenia przez ciebie terytorium Polski i złożenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej w innym państwie Unii Europejskiej, zostaniesz z powrotem odesłany do Polski.

W przypadku zaistnienia okoliczności uzasadniających wystąpienie przez Polskę do innego państwa będącego stroną regulacji dublińskiej z wnioskiem o przejęcie lub ponowne przyjęcie cię, w twoim interesie leży niezwłoczne przekazanie odpowiednich informacji do Wydziału Postępowania Dublińskich Departamentu Postępowania Uchodźczych Urzędu do Spraw Cudzoziemców.

Trzeba pamiętać, że składając w Polsce wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, jesteś zobowiązany do przebywania na terytorium Polski do zakończenia postępowania decyzją ostateczną.

POMOC SOCJALNA

Formy pomocy socjalnej dla cudzoziemców ubiegających się o udzielenie ochrony międzynarodowej

Zakwaterowanie w ośrodku dla cudzoziemców ubiegających o udzielenie ochrony międzynarodowej

Świadczenie pieniężne na pokrycie we własnym zakresie kosztów pobytu na terytorium RP (tj. świadczenie pieniężne poza ośrodkiem)

Niezależnie czy mieszkasz w jednym z ośrodków dla cudzoziemców, czy korzystasz z pomocy poza ośrodkiem przysługuje ci:

Zakwaterowanie w ośrodku dla cudzoziemców ubiegających o udzielenie ochrony międzynarodowej

Bezpłatna nauka języka polskiego organizowana w ośrodku

Pomoc w dostępie do bezpłatnej edukacji (dot. osób do 18. roku życia)

Pomoc w organizacji dobrowolnego powrotu do kraju pochodzenia

Pomoc w organizacji przeniesienia do innego państwa odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej (Dublin III)

ZAKWATEROWANIE

OŚRODKI RECEPCYJNE (Biała Podlaska i Dębak):

Ośrodki recepcyjne (Biała Podlaska i Dębak): Po zarejestrowaniu w ośrodku otrzymasz miejsce w pokoju, gdzie możesz przechowywać swoje rzeczy osobiste. Pamiętaj, aby zwracać szczególną uwagę na wszystkie wartościowe przedmioty.

Pierwszego dnia otrzymasz **suchy prowiant**, a od następnego dnia przysługuje już pełne wyżywienie w stołówce (śniadanie, obiad i kolacja). Posiłki dostosowane są do norm religijnych i kulturowych.

W ośrodku otrzymasz:

- ręcznik,
- sztućce,
- naczynia,
- komplet pościeli.

Opuszczając ośrodek, należy rozliczyć się z tych przedmiotów.

W ośrodkach dostępne są kuchnie z kuchenkami oraz miejscami do przygotowania posiłków. Na każdym piętrze znajdują się toalety i łazienki. W ośrodkach są pralnie wyposażone w pralki oraz suszarnie, sale rekreacyjne i do nauki języka polskiego oraz sale modlitw.

PRZENIESIENIE DO INNEGO OŚRODKA

Będziesz przeniesiony do innego ośrodka, gdy:

- zostaną wykonane niezbędne badania medyczne (ankieta, RTG, badania krwi),
- zostanie przeprowadzony wywiad przez pracowników Departamentu Postępowań Uchodźczych w sprawie o udzielnie ochrony międzynarodowej.

Nie masz wpływu na wybór ośrodka, do którego zostaniesz przeniesiony.

Wyjątkiem jest sytuacja, gdy w innym ośrodku **aktualnie** zamieszkuje twoja **najbliższa rodzina – rodzeństwo, współmałżonek, dzieci, rodzice.**

W pozostałych przypadkach o wyborze ośrodka decyduje Urząd do Spraw Cudzoziemców.

Taka sama zasada obowiązuje podczas możliwości przeniesienia z jednego ośrodka pobytowego do innego. Decyzję w tej sprawie, po rozpatrzeniu wszystkich okoliczności, podejmuje Departament Pomocy Socjalnej. Poniżej przedstawiamy obecną lokalizację ośrodków.

LOKALIZACJA OŚRODKÓW W POLSCE

1. Grupa koło Grudziądza
ul. Libeckiego 1
86-134 Dragacz

2. Czerwony Bór
Czerwony Bór 24/1
18-400 Łomża

3. Zajazd „Budowlani”
ul. Armii Wojska Polskiego 7
15-102 Białystok

4. Grotniki
ul. Ustronie 29
95-073 Grotniki

5. Dębak – Ośrodek Receptyjny
Podkowa Leśna-Dębak
05-805 Otrębusy

6. Zespół Obsługi Cudzoziemców
w Warszawie (dla osób korzystających
ze świadczeń poza ośrodkiem)
ul. Taborowa 33
02-699 Warszawa

7. Warszawa – Targówek
ul. Księżnej Anny 24
03-866 Warszawa

8. Lenin
05-530 Góra Kalwaria

9. Hotel Polonia
al. Kościuszki 29
21-400 Łuków

10. Bezwola 107
21-310 Wołyń

11. Biała Podlaska – Ośrodek Receptyjny
ul. Dokudowska 19
21-500 Biała Podlaska

12. Kolonia Horbów
Horbów 26A
21-512 Zalesie

WYCHODZENIE Z OŚRODKA

Wszystkie ośrodki prowadzone przez Urząd do Spraw Cudzoziemców są ośrodkami otwartymi. Możesz zatem wychodzić z ośrodka pomiędzy godziną 6.00 a 23.00.

Do ośrodka musisz wrócić przed godziną 23.00.

- W przypadku opuszczenia ośrodka na okres dłuższy **niż 2 dni**, zostaniesz skreślony z listy mieszkańców ośrodka i stracisz świadczenia socjalne oraz opiekę medyczną. Jeśli po tym czasie będziesz chciał powrócić do ośrodka, nie zostaniesz do niego wpuszczony i będziesz skierowany do ośrodka dla cudzoziemców w Podkowie Leśnej-Dębaku, gdzie musisz złożyć wniosek o wznowienie pomocy socjalnej.

Podczas wychodzenia z ośrodka zobowiązany jesteś do:

- pozostawienia identyfikatora u pracowników ochrony,
- posiadania ze sobą ważnego dokumentu TZTC (Tymczasowe Zaświadczenie Tożsamości Cudzoziemca), który potwierdza twój legalny pobyt na terytorium Polski. Dokument TZTC jest twoim dokumentem tożsamości, który należy okazać na wezwanie funkcjonariusza policji, Straży Granicznej lub innych uprawnionych organów.

Szczegółowy wykaz praw i obowiązków, w języku dla ciebie zrozumiałym, otrzymasz podczas przyjmowania do ośrodka dla cudzoziemców.

WYŻYWIENIE

Posiłki wydawane w stołówce dostosowane są do norm religijnych i kulturowych.

Aby korzystać z posiłków w stołówce, musisz odebrać talon na wyżywienie, który wydawany jest przez pracownika ośrodka od poniedziałku do piątku w wyznaczonych godzinach. W piątek wydawane są talony na piątek, sobotę oraz niedzielę. Talony musisz odebrać osobiście po okazaniu identyfikatora.

- **Dzieci nie mogą odbierać talonów!**
- **Ze stołówki nie wolno wynosić posiłków!**
- **Dzieciom bez opieki posiłki nie będą wydawane!**

Jeżeli jesteś wegetarianinem, powinieneś zgłosić się do pracownika ośrodka. Jeżeli twój stan zdrowia wymaga specjalnego przygotowywania posiłków, **powinieneś zgłosić się do lekarza**, który wystawi zaświadczenie o rodzaju diety, której powinieneś przestrzegać. Zaświadczenie należy okazać pracownikowi ośrodka w celu zamówienia odpowiedniego wyżywienia.

BADANIA

Przed przyjęciem do ośrodka zobowiązany jesteś do poddania się badaniom medycznym

– w tym celu należy zgłosić się do gabinetu lekarskiego. Badania medyczne wykonywane są w celu sprawdzenia stanu zdrowia i obejmują następujące procedury medyczne:

- wczesne wykrywanie, diagnostyka i kierowanie na leczenie gruźlicy (prześwietlenie klatki piersiowej),
- wczesne wykrywanie, diagnostyka i kierowanie na leczenie chorób zakaźnych, wenerycznych i pasożytniczych (badanie krwi).

Jeżeli nie poddasz się badaniom medycznym, nie otrzymasz pomocy socjalnej w ośrodku ani pomocy socjalnej poza ośrodkiem w pełnym wymiarze (otrzymasz 1/2 świadczeń pieniężnych). Wyniki badań są poufne. Tylko ty oraz personel medyczny macie do nich dostęp. Pracownicy ośrodka nie są do niego uprawnieni.

Dokumentacja medyczna z badania wstępnego zostanie przekazana do ośrodka, do którego zostaniesz przeniesiony z ośrodka recepcyjnego.

OPIEKA MEDYCZNA

Podczas procedury o udzielenie ochrony międzynarodowej masz zapewnioną podstawową opiekę medyczną, która jest identyczna jak bezpłatna opieka medyczna dla obywateli polskich. Leczenie, które wykracza poza podstawowy pakiet usług medycznych, każdy, zarówno Polak, jak i cudzoziemiec, musi sfinansować samodzielnie.

Podstawowa opieka zdrowotna zapewniona jest w punktach medycznych w ośrodkach. Konsultacje i leczenie w przychodniach oraz w szpitalach odbywa się po skierowaniu przez lekarza z ośrodka i jest bezpłatna.

BEZPŁATNE TŁUMACZENIE DOKUMENTACJI MEDYCZNEJ!!

Jeżeli posiadasz istotną z punktu widzenia leczenia dokumentację medyczną w innym języku, należy ją przetłumaczyć. W tym celu przekaz ją wraz z pisemną prośbą o przetłumaczenie pracownikowi ośrodka, który skieruje ją do bezpłatnego tłumaczenia.

- W przypadku gdy czujesz się chory, zgłoś się do ambulatorium, gdzie uzyskasz odpowiednią pomoc oraz bezpłatne leki.
- Jeżeli twój stan zdrowia wymaga konsultacji lub leczenia specjalistycznego, otrzymasz skierowanie od lekarza w ośrodku do odpowiedniego specjalisty.
- Należy udać się wyłącznie do przychodni lub szpitala, który zostanie wskazany na skierowaniu, pamiętając o dniu i godzinie umówionej wizyty.

TŁUMACZENIE PODCZAS WIZYTY U LEKARZA

Urząd nie zapewnia tłumacza podczas wizyt u lekarzy.

Jeżeli nie masz możliwości odbycia wizyty z kimś, kto pomoże ci w komunikowaniu się z lekarzem, poproś personel medyczny w ośrodku, żeby skontaktował się z organizacją pozarządową, w której pracują wolontariusze pomagający w tłumaczeniach w szpitalach w Warszawie.

- Jeżeli zgłosisz się do przychodni lub szpitala bez skierowania lub do innej przychodni niż jest podana na skierowaniu, będziesz musiał pokryć koszty leczenia samodzielnie.
- Z receptą oraz dokumentami otrzymanymi od lekarza specjalisty zgłoś się do gabinetu medycznego w ośrodku. Tam wydawane są bezpłatnie leki.
- W przypadku opieki dentystrycznej także najpierw należy otrzymać skierowanie od lekarza w ośrodku, a następnie udać się do wskazanej na skierowaniu przychodni.

W przypadku gdy nagle poważnie zachorujesz i będziesz znajdował się poza ośrodkiem, zgłoś się do najbliższej placówki medycznej. W nagłej sytuacji koszty leczenia zostaną pokryte. Na wizyty umówione do **specjalistów** musisz przychodzić w **terminie i punktualnie. Poza wyznaczonym terminem nie zostaniesz przyjęty.**

W godzinach nocnych, w przypadku zagrożenia zdrowia lub życia poproś pracowników ochrony, żeby wezwali karetkę pogotowia.

Gdy jesteś chory, potrzebujesz konsultacji medycznej zgłoś się do lekarza, który pracuje w ośrodku.

Lekarz cię zbada

Lekarz wyznaczy leczenie

Lekarz przepisze leki (bezpłatne)

Pamiętaj, aby zawsze stosować się do zaleceń lekarza. Przyjmuj lekarstwa według wskazań doktora.

Lekarz wypisze skierowanie do specjalisty lub na badania

Pilnuj terminu wizyty, możesz ją wpisać do kalendarza. Zadbaj, aby się nie spóźnić na badanie. Jeżeli widzisz jakieś problemy, np. z dojazdem, poradź się pracownika ośrodka, jak je rozwiązać.

- **Okres oczekiwania na wizytę u lekarza specjalisty jest w Polsce dość długi, dlatego musisz cierpliwie zaczekać i koniecznie stawić się w wyznaczonym terminie!!!**
- **Dopilnuj, aby dokumentacja medyczna dotycząca twojego zdrowia trafiła do lekarza w twoim ośrodku. Lekarz w ośrodku będzie nadzorował twoje leczenie.**
- **Pamiętaj, że podstawowa opieka zdrowotna jest dla ciebie i twojej rodziny bezpłatna.**
- **Z receptą od lekarza specjalisty zgłoś się do lekarza w twoim ośrodku.**

PRAWA I OBOWIĄZKI

OBOWIĄZKI MIESZKAŃCÓW OŚRODKA

Twoje obowiązki to:

- pilnowanie własnych dzieci i niepozostawianie ich bez opieki,
- dbanie o czystość i porządek w lokalu, w którym mieszkasz, a także w pomieszczeniach wspólnych ośrodka, w tym wynoszenie śmieci do kontenera, a nie pozostawianie ich w łazienkach lub kuchniach,
- dbanie o powierzone ci rzeczy (pościel, naczynia itp.), które musisz zwrócić przed opuszczeniem ośrodka,
- przestrzeganie ciszy nocnej, która obowiązuje w godzinach 22.00–6.00.

ZAKAZY OBOWIĄZUJĄCE NA TERENIE OŚRODKA

Nie wolno:

- palić papierosów poza miejscami do tego wyznaczonymi,
- posiadać oraz spożywać alkoholu i napojów alkoholowych, a także substancji narkotycznych i pochodnych,
- stosować przemoc wobec członków rodziny, a także wobec innych osób – zgodnie z polskim prawem grozi za to odpowiedzialność karna,
- zakłócać spokój pozostałym mieszkańcom,
- przyjmować na nocleg osób, które nie są mieszkańcami ośrodka.

PRAWA MIESZKAŃCÓW OŚRODKA

Masz prawo do:

- korzystania z pomieszczeń i przestrzeni ogólnego przeznaczenia (plac zabaw, świetlica, hole z TV na korytarzach, pralnia, suszarnia),
- korzystania z przedmiotów wydawanych przez ochronę (piłki, badminton, skakanki, hula-hop, żelazka, deski do prasowania itp.),
- uzyskania w zrozumiałym dla Ciebie języku podstawowych informacji na temat procedury uchodźczej oraz rzetelnych informacji dotyczących pomocy społecznej,
- uzyskania informacji na temat dobrowolnych powrotów,
- otrzymywania bieżącej korespondencji w sprawie udzielenia ochrony międzynarodowej oraz pomocy społecznej,
- złożenia podania do Departamentu Pomocy Społecznej dotyczącego zakresu udzielanej pomocy oraz wniosku o przyznanie świadczenia pieniężnego na pokrycie we własnym zakresie kosztów pobytu na terytorium RP, wykorzystaj do tego celu gotowe wzory wniosków dostępne u pracowników ośrodka lub pobierz wnioski ze strony internetowej Urzędu do Spraw Cudzoziemców: <http://udsc.gov.pl/uchodzcy-2/pomoc-socjalna/wnioski-do-pobrania/>
- korzystania z pomocy psychologa pracującego w ośrodku,
- udziału w zajęciach i spotkaniach organizowanych na terenie ośrodka przez pracowników oraz organizacje pozarządowe.

EDUKACJA

W Polsce wszystkie dzieci, w tym cudzoziemskie, w wieku od 6 do 18 lat obejmuje obowiązkowa nauka. Decyzję o przyjęciu do szkoły podejmuje jej dyrektor. Natomiast gdy zakwalifikowane do nauki dziecko nie będzie chodzić do szkoły, wobec rodziców mogą być wyciągnięte konsekwencje prawne, takie jak:

- wyznaczenie przez sąd kuratora,
- w niektórych sytuacjach nawet pozbawienie rodziców praw rodzicielskich.

Pracownik ośrodka pomoże zapisać ci dzieci do najbliższej szkoły. Dzieciom zapewniane są podręczniki oraz przybory szkolne. Rodzice we własnym zakresie opłacają dobrowolne ubezpieczenie wypadkowe.

Dzieci, które chodzą do szkoły, otrzymują ekwiwalent pieniężny za wyżywienie (czytaj poniżej).

Wskazane jest, żeby przed rozpoczęciem nauki dziecko uczęszczało na zajęcia

z języka polskiego w ośrodku, aby zdobyć podstawowe przygotowanie do nauki w języku polskim.

Zaleca się, żeby rodzice wykupili dla dzieci obiady w szkolnej stołówce (koszt to kilkadziesiąt złotych miesięcznie, który można pokryć z ekwiwalentu za wyżywienie).

Wiele szkół prowadzi dodatkowe zajęcia z języka polskiego oraz wyrównawcze dla dzieci cudzoziemskich. Zapytaj dyrektora szkoła lub wychowawcę klasy, do której uczęszcza twoje dziecko, jakie zajęcia dodatkowe są organizowane w szkole.

Jeżeli w szkole organizowane są wycieczki lub wyjścia do różnych miejsc rekreacyjnych, za które trzeba zapłacić, możecie zwrócić się do dyrektora Departamentu Pomocy Socjalnej z prośbą o dodatkowe środki na ich pokrycie. Decyzja o przyznaniu dofinansowania zależeć będzie od aktualnych możliwości finansowych urzędu.

JĘZYK POLSKI

Na terenie ośrodka można uczestniczyć w bezpłatnych lekcjach języka polskiego. Zajęcia są organizowane w grupach. Oddzielnie lekcje są prowadzone dla dzieci. W niektórych

miastach jest możliwość skorzystania z bezpłatnej nauki języka polskiego prowadzonego przez organizacje pozarządowe. O taką formę zapytaj pracownika ośrodka.

EKWIWALENT

Jeżeli przebywasz w ośrodku wraz z dzieckiem:

- 1) do 6. roku życia,
 - 2) które jest uczniem szkoły podstawowej, gimnazjum lub szkoły ponadgimnazjalnej,
- w celu otrzymania ekwiwalentu musisz w wyznaczonym terminie dostarczyć zaświadczenie potwierdzające, że dziecko zostało przyjęte do szkoły.

Twoje dziecko ma prawo do otrzymywania ekwiwalentu pieniężnego w zamian za wyżywienie tylko wtedy, gdy chodzi do szkoły.

W przypadku gdy będzie opuszczało bez usprawiedliwienia lekcje szkolne, wypłacanie ekwiwalentu zostanie wstrzymane.

- pieniądze będziesz otrzymywać do 15. dnia każdego miesiąca,
- na każdy dzień miesiąca otrzymasz 9 złotych,
- przy odbiorze pieniędzy musisz mieć przy sobie TZTC i identyfikator.

Pieniądze za dzieci może odebrać każdy dorosły członek rodziny.

NARODZINY DZIECKA

Jeżeli urodziło ci się dziecko, to:

Dowiedz się w szpitalu, gdzie wysłane jest zgłoszenie narodzin – adres Urzędu Stanu Cywilnego.
DOSTANIESZ INFORMACJĘ NA PIŚMIE Z ADRESEM Urzędu Stanu Cywilnego.

Weź ze szpitala zgłoszenie narodzin i wszystkie dokumenty: kartę leczenia szpitalnego itp.

Oddaj pracownikowi ośrodka oryginał aktu zawarcia związku małżeńskiego do tłumaczenia przysięgłego na j. polski, odbierz tłumaczenie (może to potrwać kilka dni). Jeśli tego nie zrobisz, dziecko nie będzie nosiło nazwiska ojca, a tylko nazwisko matki i w świetle prawa polskiego biologiczny ojciec nie będzie miał żadnych praw względem dziecka.

Jeśli ojciec zechce uznać dziecko w późniejszym okresie, będzie musiał złożyć oświadczenie o uznaniu dziecka przed Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego. Uznanie dziecka nastąpi, jeśli w terminie 3 miesięcy od dnia oświadczenia ojca dziecka, matka potwierdzi jego deklarację.

Jeśli nie dotrzyma tego terminu, uznanie dziecka może nastąpić jedynie przed sądem.

Ojciec dziecka zawsze może uznać dziecko przed jego narodzinami, co powinien zrobić przed Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego. Akt zawarcia związku małżeńskiego możesz oddać na kilka dni przed porodem. **PRZED PORODEM ZADBAJ O TO, BY MIEĆ WAŻNE TZTC – WYRABIANIE TRWA OK. MIESIĄCA.**

Pojedź do Urzędu Stanu Cywilnego z WAŻNYM TZTC, tłumaczeniem aktu zawarcia związku małżeńskiego i zgłoszeniem narodzin. Z tymi dokumentami można wyrobić skrócony odpis aktu urodzenia.

JEŚLI PRZEBYWASZ W OŚRODKU DLA CUDZOZIEMCÓW oddaj akt urodzenia dziecka pracownikowi ośrodka, a JEŚLI OTRZYMUJESZ ŚWIADCZENIE PIENIĘŻNE I MIESZKASZ POZA OŚRODKIEM, oddaj akt urodzenia dziecka pracownikowi ośrodka, w którym otrzymujesz comiesięczne świadczenie i wypełnij wniosek o świadczenia pieniężne.

JEŚLI TOCZY SIĘ WOBEC CIEBIE POSTĘPOWANIE O UDZIELENIE OCHRONY MIĘDZYNARODOWEJ, pamiętaj także o złożeniu wniosku o włączenie dziecka do swojej procedury. Pracownik ośrodka wyśle wniosek oraz kopię aktu urodzenia do Departamentu Pomocy Socjalnej oraz Departamentu Postępowania Uchodźczych w Warszawie.

JEŚLI NIE TOCZY SIĘ JUŻ WOBEC CIEBIE POSTĘPOWANIE O UDZIELENIE OCHRONY MIĘDZYNARODOWEJ, powinieneś złożyć wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej w imieniu dziecka w Nadwiślańskim Oddziale SG przy ul. Taborowej 33 w Warszawie i następnie z ważnym TZTC dziecka zgłosić się do ośrodka dla cudzoziemców w Podkowie Leśnej-Dębaku lub w Białej Podlaskiej, gdzie będziesz mógł wypełnić wniosek o przyznanie dziecku świadczenia pieniężnego poza ośrodkiem.

Odbierz akt urodzenia dziecka od pracownika ośrodka. DZIECKO BĘDZIE WŁĄCZONE DO TWOJEJ PROCEDURY, UZYSKA TEŻ POMOC SOCJALNĄ.

Jeśli przebywasz w ośrodku dla cudzoziemców, PRZY NAJBLIŻSZEJ WYPŁACIE W OŚRODKU DOSTANIESZ EKWIWALENT I POMOC NA ZAKUP ODZIEŻY. ODDAJ PRACOWNIKOWI PRZEPUSTKĘ, BY DOPISAŁ TAM TWOJE DZIECKO.

Ekwiwalent przysługuje od dnia zarejestrowania dziecka w ośrodku.

Jeśli twoje dziecko otrzymuje pomoc poza ośrodkiem, PIERWSZE ŚWIADCZENIE DLA DZIECKA OTRZYMASZ W ZADEKLAROWANYM PRZEZ SIEBIE OŚRODKU W MIESIĄCU NASTĘPNYM PO MIESIĄCU ZAREJESTROWANIA DZIECKA.

Gdy będziesz miał jakiegokolwiek problemy w załatwieniu spraw w szpitalu, Urządzie Stanu Cywilnego, na Taborowej w Warszawie, poproś pracownika w twoim ośrodku o pomoc.

PRACA W OŚRODKU

Jeżeli chcesz, możesz pomagać pracownikom ośrodka w pracach na rzecz ośrodka – w pracach porządkowych, jako tłumacz pomiędzy pracownikami ośrodka a cudzoziemcami lub prowadzeniu zajęć kulturalno-oświatowych. Za pomoc możesz otrzymać raz w miesiącu dodatkowe kieszonkowe w wysokości 50 złotych. Na wszystkie pytania i wątpliwości odpowie pracownik ośrodka.

PRACA POZA OŚRODKIEM

Jeżeli chcesz pracować poza ośrodkiem i w ciągu ustawowo określonego terminu nie została wydana wobec ciebie decyzja w sprawie udzielenia ochrony międzynarodowej w pierwszej instancji, tzn. przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców, oraz jeżeli przyczyna niewydania w tym terminie nie leży po twojej stronie, możesz złożyć wniosek o wydanie stosownego zaświadczenia. Zaświadczenie takie zawiera informacje, że:

- złożyłeś wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej,
- aktualnie toczy się wobec ciebie procedura,
- decyzja w pierwszej instancji nie została wydana w ciągu ustawowego terminu,
- procedura przedłuża się nie z twojej winy.

Zaświadczenie takie jest ważne do dnia, w którym decyzja w sprawie o udzielenie ochrony międzynarodowej stanie się ostateczna. Wraz z Tymczasowym Zaświadczeniem Tożsamości Cudzoziemca (TZTC) jest dla ciebie podstawą do wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415).

JAK PRZEDŁUŻYĆ TZTC

Poproś pracownika w ośrodku o skierowanie do fotografa
oraz karteczkę z danymi Urzędu.

Idź zrobić zdjęcie (tylko dorośli), pokaż karteczkę z danymi Urzędu,
odbierz zdjęcia i fakturę.

Wypełnij z pracownikiem ośrodka wniosek o wydanie nowej TZTC.

Oddaj starą TZTC oraz fakturę, a otrzymasz zwrot pieniędzy.

Teraz pracownik z ośrodka wyśle twoje dokumenty do przedłużenia pocztą.
Po ok. 1 miesiącu otrzymasz nowy dokument.

Podpisz odbiór dokumentu od pracownika.

W RAZIE JAKICHKOLWIEK
PROBLEMÓW ZWRÓĆ SIĘ
DO PRACOWNIKA
OŚRODKA!!!

WNIOSKI I SKARGI

W każdym momencie możesz zwrócić się w wnioskiem do Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców w istotnej dla ciebie sprawie związanej z udzielaną pomocą socjalną lub toczącą się procedurą uchodźczą za pośrednictwem pracowników ośrodka, wysłać pocztą lub złożyć osobiście w siedzibie Urzędu w Warszawie przy ul. Koszykowej 16.

Masz również prawo złożyć skargę do Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców w związku z nieprawidłowościami, jakie twoim zdaniem zaistniały w związku z udzielaną pomocą socjalną lub toczącym

się postępowaniem uchodźczym. Skargę można złożyć za pośrednictwem pracowników ośrodka, wysłać pocztą lub złożyć osobiście w siedzibie Urzędu w Warszawie przy ul. Koszykowej 16.

Wnioski, poza wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej, oraz skargi powinny być rozpatrywane bezzwłocznie, ale nie później niż w ciągu 30 dni. W wyjątkowo skomplikowanych sprawach, których rozstrzygnięcie wymaga szerokiej analizy, termin ten może, zgodnie z prawem, zostać wydłużony. Zostaniesz wtedy pisemnie poinformowany o planowanym terminie udzielania odpowiedzi.

POWRÓT DO KRAJU

KOMU PRZYSŁUGUJE POMOC W DOBROWOLNYM POWROCIE?

O pomoc w dobrowolnym powrocie do kraju, do którego masz prawo wjazdu, możesz się ubiegać zarówno wtedy, gdy oczekujesz na wydanie decyzji w przedmiocie udzielenia ochrony międzynarodowej, jak i kiedy otrzymałeś decyzję o odmowie nadania statusu uchodźcy lub decyzję o nieudzieleniu ochrony uzupełniającej.

GDZIE ZŁOŻYĆ WNIOSEK?

Wniosek o udzielenie pomocy w dobrowolnym powrocie należy złożyć do Departamentu Pomocy Socjalnej. Jeżeli oczekujesz na wydanie decyzji w przedmiocie udzielenia ochrony międzynarodowej, powinieneś ponadto złożyć wniosek o umorzenie tego postępowania w związku z zamiarem dobrowolnego powrotu w Departamencie Postępowania Uchodźczych. Jeżeli otrzymałeś decyzję o odmowie nadania statusu uchodźcy lub udzielenia ochrony uzupełniającej lub decyzję o umorzeniu postępowania o udzieleniu ochrony międzynarodowej, powinieneś złożyć wniosek przed upływem terminu zobowiązania do opuszczenia Polski, tj. 30 dni od otrzymania decyzji ostatecznej.

KTO ORGANIZUJE PODRÓŻ?

Składając wniosek o pomoc w dobrowolnym powrocie, określ preferowanego przez siebie organizatora podróży: Urząd do Spraw Cudzoziemców lub Międzynarodową Organizację do Spraw Migracji (IOM). Jeżeli decydujesz się, aby twój powrót został zorganizowany przez IOM, powinieneś również wypełnić aplikację Międzynarodowej Organizacji do Spraw Migracji.

Wybór organizatora podróży przysługuje jedynie na etapie oczekiwania na decyzję o udzieleniu ochrony międzynarodowej.

Jeżeli otrzymałeś decyzję negatywną i złożyłeś w wyżej opisanym terminie wniosek o pomoc w dobrowolnym powrocie, możesz wyjechać jedynie z pomocą Szefa Urzędu.

CO OBEJMUJE POMOC W DOBROWOLNYM POWROCIE?

Niezależnie od dokonanego wyboru, pomoc w dobrowolnym powrocie obejmuje:

- indywidualne doradztwo w kwestii dobrowolnego powrotu,
- zakup biletu na podróż,
- pokrycie opłat związanych z uzyskaniem dokumentu podróży, niezbędnych wiz i zezwoleń,
- udzielenie pomocy pieniężnej na wyżywienie w podróży,
- zapewnienie opieki medycznej w podróży w sytuacjach szczególnych.

Dodatkowo pomoc w dobrowolnym powrocie organizowana przez IOM obejmuje:

- asystę w wyjeździe,
- udzielenie cudzoziemcowi pomocy w tranzycie oraz
- udzielenie pomocy reintegracyjnej w formie gotówkowej i rzeczowej.

Dodatkową pomoc udzielaną przez IOM możesz także otrzymać na podstawie opracowanego przez siebie biznesplanu. Pomoc tę możesz przeznaczyć np. na rozpoczęcie lub prowadzenie działalności gospodarczej.

Dodatkowa indywidualna pomoc reintegracyjna oferowana jest także powracającym dzieciom bez opieki, ofiarom handlu ludźmi oraz osobom wymagającym pomocy medycznej w kraju pochodzenia.

UWAGA:

W przypadku gdy oczekujesz na dobrowolny powrót, okres udzielania pomocy socjalnej i opieki medycznej przedłuża się do dnia, w którym powinieneś opuścić terytorium Polski w ramach dobrowolnego powrotu.

ILE RAZY MOŻNA SKORZYSTAĆ Z POMOCY?

Pomoc w dobrowolnym powrocie możesz otrzymać raz na 2 lata.

PODSTAWA PRAWNA I DANE KONTAKTOWE

Dobrowolne powroty organizowane są na podstawie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP, ustawy o cudzoziemcach oraz Porozumienia zawartego między Ministerstwem Spraw Wewnętrznych

i Administracji RP a Międzynarodową Organizacją do Spraw Migracji w sprawie współpracy w zakresie dobrowolnych powrotów cudzoziemców opuszczających terytorium RP z dnia 12 lipca 2005 r. Osoby zainteresowane uzyskaniem pomocy w dobrowolnym powrocie za pośrednictwem Urzędu mogą uzyskać więcej informacji u pracownika ośrodka dla cudzoziemców bądź pod numerem telefonu: 22 60 174 52, zaś za pośrednictwem IOM – na stronie www.iom.pl lub pod numerami telefonu: 22 538 91 63, 22 538 91 69 i 22 538 92 12.

CO NALEŻY ZROBIĆ PO OTRZYMANIU DECYZJI W SPRAWIE UDZIELENIA OCHRONY MIĘDZYNARODOWEJ

W zależności od rodzaju decyzji, którą otrzymasz, przysługują ci różne uprawnienia związane z pomocą socjalną oraz dalszym pobytem w Polsce. Sprawdź, jaką decyzję otrzymałeś i co powinieneś zrobić w dalszej kolejności (do kiedy masz czas na załatwienie różnych formalności). Pamiętaj o pilnowaniu terminów, wpisz sobie do kalendarza, co musisz załatwić i do kiedy!

1. Decyzja przyznająca jedną z form ochrony międzynarodowej (status uchodźcy, ochrona uzupełniająca)

W przypadku otrzymania jednej z form ochrony, pomoc socjalna udzielana przez Urząd do Spraw Cudzoziemców kończy się po dwóch miesiącach od daty otrzymania

decyzji ostatecznej w sprawie o nadanie statusu uchodźcy.

Gdy otrzymałeś status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, powinieneś złożyć nie później niż 60 dni od dnia otrzymania decyzji wniosek o pomoc w ramach indywidualnego programu integracyjnego. Przyznanie pomocy jest poprzedzone wywiadem środowiskowym (w miejscu zamieszkania), to znaczy po rozpoznaniu przez pracownika socjalnego z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie twojej sytuacji rodzinnej, zdrowotnej materialnej, zawodowej, znajomości języka polskiego oraz po uzgodnieniu programu integracyjnego.

Pomoc mająca na celu wspieranie procesu integracji przysługuje ci od miesiąca kalendarzowego, w którym wystąpiłeś z wnioskiem o jej udzielenie wraz z kompletem dokumentów. Jeżeli przebywałeś w ośrodku dla cudzoziemców, pomoc przysługuje ci począwszy od miesiąca kalendarzowego, w którym opuścisz ośrodek. Pomoc udzielana jest na okres do 12 miesięcy, licząc od miesiąca złożenia wniosku. Więcej informacji uzyskasz w Powiatowych Centrach Pomocy Rodzinie

właściwych dla Twojego miejsca pobytu. Informacje, gdzie znajduje się właściwe dla Ciebie Centrum uzyskasz także od pracownika ośrodka.

2. Umorzenie postępowania

W przypadku gdy Twoje postępowanie w sprawie nadania statusu uchodźcy zostało umorzone, pomoc socjalna przysługuje ci do upływu 14 dni od daty doręczenia decyzji ostatecznej.

3. Decyzja negatywna z obowiązkiem opuszczenia terytorium RP

W sytuacji odmowy udzielenia ci jakiegokolwiek formy ochrony międzynarodowej pomoc socjalna kończy się w dniu, w którym upływa okres wskazany w decyzji, w którym musisz opuścić Polskę.

Jeżeli otrzymasz decyzję negatywną, możesz złożyć wniosek o pomoc w dobrowolnym powrocie. Dostaniesz wtedy wsparcie finansowe i organizacyjne ze strony Urzędu i IOM w zakupie biletów oraz przygotowania podróży, a także możesz otrzymać pomoc w ramach reintegracji.

ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

**Bezpłatną pomoc otrzymasz
w organizacjach pozarządowych.**

POMOC PRAWNA

- Stowarzyszenie Interwencji Prawnej
w Warszawie

ul. Siedmiogrodzka 5/51, 01-204 Warszawa
Tel. +48 22 621 51 65
www.interwencjaprawna.pl

- Helsińska Fundacja Praw Człowieka
w Warszawie

Ul. Zgody 11, 00-018 Warszawa
Tel. +48 22 828 10 08 lub +48 22 828 69 96
lub +48 22 556 44 40
www.hfhr.pl

- Fundacja Ocalenie w Warszawie
ul. Koszykowa 24 lok. 1

00-553 Warszawa
Tel. +48 22 828 04 64
www.fundacjaocalenie.org.pl

- Punkt Konsultacyjny Fundacji „Ocalenie”
w Łomży

ul. Długa 23, 18-400 Łomża
Tel. +48 86 214 16 57

- Fundacja Nauki Języków Obcych
LINGVAE MUNDI

ul. L. Krzywickiego 34, 02-078 Warszawa
Tel. +48 22 625 42 53, + 48 22 625 42 67,
+ 48 22 654 22 18
www.linguae mundi.pl

- Polskie Forum Migracyjne
ul. Szpitalna 5/14
00-031 Warszawa
www.forummigracyjne.org

- Fundacja dla Somalii
ul. Bracka 18/63, II piętro
00-028 Warszawa
Tel. +48 22 658 04 87
www.fds.org.pl

- Fundacja „MultiOcalenie”
ul. Słomińskiego 1 lok. 15
00-204 Warszawa
Tel. +48 22 635 08 98
www.multiocalenie.org.pl

- Jezuickie Centrum Społeczne „W Akcji”
ul. Narbutta 21, 02-536 Warszawa
Tel. +48 22 54 21 022
<http://wakcji.org/>

- Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć
w Krakowie
ul. Krowoderska 11/7, 31-141 Kraków
Tel. +48 12 633 72 23
www.pomocprawna.org

- Ośrodek Praw Człowieka Uniwersytetu
Jagiellońskiego w Krakowie
Al. Z. Krasińskiego 18
31-101 Kraków
Tel. +48 12 427 24 80
www.uj.edu.pl/web/prawa-czlowieka/start

- Fundacja Instytut na rzecz Państwa Prawa w Lublinie
ul. Chopina 14/70, 20-023 Lublin
Tel. +48 81 743 68 05
www.panstwoprawa.org
- Caritas Polska – Centrum Pomocy Migrantom i Uchodźcom
ul. Okopowa 55
01-043 Warszawa
Tel. +48 22 334 85 22
www.pomagajmyrazem.com.pl
- Centrum Pomocy Migrantom i Uchodźcom Caritas Diecezji Siedleckiej
ul. Warszawska 15
21-500 Biała Podlaska
Tel. +48 83 342 07 96
<http://www.siedlce.caritas.pl>
- Centrum Pomocy Migrantom i Uchodźcom Caritas Archidiecezji Białostockiej
ul. Warszawska 32, 15-077 Białystok
Tel. +48 85 732 55 53
www.bialystok.caritas.pl
- Centrum Pomocy Migrantom i Uchodźcom Caritas Archidiecezji Lubelskiej
ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego 2
20-950 Lublin
Tel. +48 81 743 71 86
<http://lublin.caritas.pl>
- Centrum Pomocy Migrantom i Uchodźcom Caritas Diecezji Legnickiej
ul. Emilii Plater 9
59-900 Zgorzelec
Tel.+48 75 771 65 61
www.legnica.caritas.pl
- Centrum Pomocy Migrantom i Uchodźcom Caritas Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej
ul. Wojska Polskiego 140
Tel. +48 95 737 40 06
www.caritas.zgora.pl
- **Międzynarodowa Organizacja do Spraw Migracji (IOM)**
ul. Mariensztat 8
00-302 Warszawa
Tel. +48 22 538 91 03
www.iom.pl
- **Biuro Krajowe Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców (UNHCR)**
ul. Szucha 13/15 lok. 17
00-580 Warszawa
Tel. +48 22 628 69 30
www.unhcr-centraleurope.org/pl

ORGANIZACJE MIĘDZYNARODOWE

Szczegółowe informacje o organizacjach pozarządowych działających na rzecz cudzoziemców można otrzymać od pracownika ośrodka.

SŁOWNICZEK

PODSTAWOWE WYRAŻENIA		
Jestem (należy podać imię i nazwisko)		
Miło mi cię poznać.		
Jak masz na imię?		
Nazywam się...		
Nie mówię dobrze po polsku.		
Jak powiedzieć po polsku...?		
Nie rozumiem.		
Nie wiem.		
Proszę mówić powoli.		
Czy możesz powtórzyć?		
Czy możesz to przeliterować?		
Jak się masz?		
Dobrze, a ty?		
Źle, a ty?		
Skąd jesteś?		
Jestem z..... Teraz mieszkam w Polsce.		
Gdzie mieszkasz?		
Mieszkam w..... (należy podać miasto).		
Jak dojechać do.....		
Czy możesz mi powiedzieć, jak mam dojechać do.....		
Jak mam dojechać pod ten adres..... (należy pokazać adres).		
Jaki numer autobusu/tramwaju jedzie do.....		
Gdzie się znajduje.....		
Czy możesz mi pomóc?		
Potrzebuję pomocy.		
ZWROTY GRZECZNOŚCIOWE		
Dzień dobry.		
Do widzenia.		
Dobry wieczór.		
Dobranoc.		
Cześć!		
Proszę.		
Dziękuję		
Nie ma za co		
Przepraszam		
Przykro mi		
(Toast) na zdrowie!		

CZAS

Rano		
W południe		
Popołudniu		
Wieczorem		
W nocy		
Wczoraj		
dzisiaj		
jutro		
tydzień		
miesiąc		
rok		
wiek		
godzina		
kwadrans		
minuta		
trzy dni temu		
za trzy dni		

PYTANIA

jak?		
co?		
jak dużo?		
kto?		
gdzie?		
kiedy?		
dłaczego?		
który?		

RODZINA

Żona		
Mąż		
Rodzic		
Rodzice		
Dziecko		
Dzieci		
Mama		
Tata		
Córka		
Syn		
Babcia		
Dziadek		
Brat		
Siostra		
Ciocia		
Wujek		
Kuzyn		

KALENDARZ 2015

Styczeń

pn	wt	śr	czw	pt	sb	nd
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Luty

pn	wt	śr	czw	pt	sb	nd
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	

Marzec

pn	wt	śr	czw	pt	sb	nd
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Kwiecień

pn	wt	śr	czw	pt	sb	nd
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

Maj

pn	wt	śr	czw	pt	sb	nd
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Czerwiec

pn	wt	śr	czw	pt	sb	nd
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

Lipiec

pn	wt	śr	czw	pt	sb	nd
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Sierpień

pn	wt	śr	czw	pt	sb	nd
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Wrzesień

pn	wt	śr	czw	pt	sb	nd
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

Październik

pn	wt	śr	czw	pt	sb	nd
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Listopad

pn	wt	śr	czw	pt	sb	nd
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29

Grudzień

pn	wt	śr	czw	pt	sb	nd
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

KALENDARZ 2016

Styczeń

pn	wt	śr	czw	pt	sb	nd
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Luty

pn	wt	śr	czw	pt	sb	nd
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29						

Marzec

pn	wt	śr	czw	pt	sb	nd
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Kwiecień

pn	wt	śr	czw	pt	sb	nd
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

Maj

pn	wt	śr	czw	pt	sb	nd
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Czerwiec

pn	wt	śr	czw	pt	sb	nd
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

Lipiec

pn	wt	śr	czw	pt	sb	nd
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Sierpień

pn	wt	śr	czw	pt	sb	nd	
	1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14	
15	16	17	18	19	20	21	
22	23	24	25	26	27	28	
29	30	31					

Wrzesień

pn	wt	śr	czw	pt	sb	nd
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

Październik

pn	wt	śr	czw	pt	sb	nd
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
						31

Listopad

pn	wt	śr	czw	pt	sb	nd
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

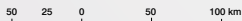
Grudzień

pn	wt	śr	czw	pt	sb	nd	
				1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11	
12	13	14	15	16	17	18	
19	20	21	22	23	24	25	
26	27	28	29	30	31		

**RZECZPOSPOLITA
POLSKA**

mapa administracyjna

Objaśnienia znaków • Legend

- Granice państw
National boundaries
- Granice województw
Voivodship boundaries
- Granice powiatów
County boundaries

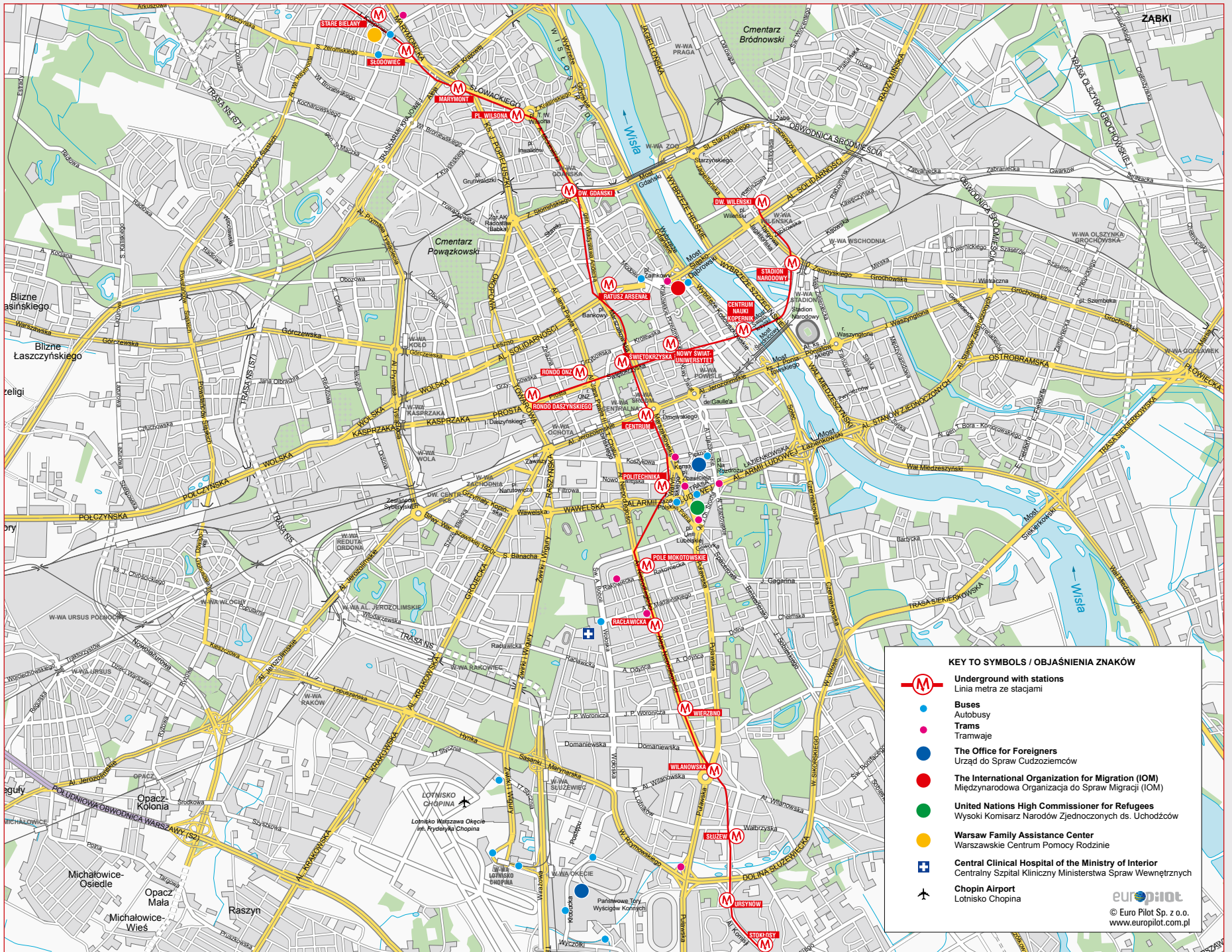
- WARSZAWA** Stolica państwa
Capital city
- SZUPSK**
- OLECKO**
- ZIELONA GÓRA** Siedziba sejmiku województwa
The seat of the voivodship council
- BYDGOSZCZ** Siedziby wojewody
Seats of the Voivode
- POZNAŃ** Miasto z siedzibą wojewody i siedzibą sejmiku województwa
City with the voivode's seat and the seat of the voivodship council

Skróty miast na mapie:
Abbreviations for cities on the map:

- BYT. - BYTOM
- CH. - CHORZÓW
- P. - PIEKARY ŚL.
- S. - SIEMIANOWICE ŚL.
- R. - RUDA ŚL.
- ŚW. - ŚWIĘTOCHŁOWICE
- MYS. - MYSŁOWICE

KEY TO SYMBOLS / OBJAŚNIENIA ZNAKÓW

- **Underground with stations**
Linia metra ze stacjami
- **Buses**
Autobusy
- **Trams**
Tramwaje
- **The Office for Foreigners**
Urząd do Spraw Cudzoziemców
- **The International Organization for Migration (IOM)**
Międzynarodowa Organizacja do Spraw Migracji (IOM)
- **United Nations High Commissioner for Refugees**
Wysoki Komisarz Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców
- **Warsaw Family Assistance Center**
Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie
- **Central Clinical Hospital of the Ministry of Interior**
Centralny Szpital Kliniczny Ministerstwa Spraw Wewnętrznych
- **Chopin Airport**
Lotnisko Chopina

Warszawa

Warszawa jest największym polskim miastem pod względem liczby ludności i powierzchni. Jest ośrodkiem naukowym, kulturalnym, politycznym oraz gospodarczym na skalę europejską. Tutaj znajdują się siedziby Prezydenta, Sejmu i Senatu, Rady Ministrów, Narodowego Banku Polskiego oraz innych instytucji i władz centralnych.

Jeżeli chcesz się dowiedzieć czegoś więcej o tym pięknym mieście możesz odwiedzić jedno z ciekawych muzeów, które w wybrane dni można odwiedzać ZA DARMO:

- Centrum Sztuki Współczesnej, ul. Jazdów 2 : CZWARTEK, godz. 12.00-19.00
- Zachęta, pl. Małachowskiego 3 : CZWARTEK, godz. 12.00-20.00
- Muzeum Narodowe, Al. Jerozolimskie 3: WTOREK, godz. 10.00-18.00 (tylko wystawy stałe)
- Królikarnia, ul. Puławska 113a : CZWARTEK, godz. 10.00-18.00
- Muzeum Plakatu w Wilanowie, ul. St. Kostki Potockiego 10/1 : PONIEDZIAŁEK, godz. 12.00-16.00
- Instytut Wzornictwa Przemysłowego, ul. Świętojerska 5/7 : PIĄTEK, godz. 10.00-19.00
- Zamek Królewski, pl. Zamkowy 4, NIEDZIELA, godz. 10.50-15.00
- Muzeum Karykatury, ul. Kozia 11 : WTOREK, godz. 10.00-18.00
- Muzeum Powstania Warszawskiego, ul. Grzybowska 79 : NIEDZIELA, godz. 10.00-18.00
- Muzeum Pałac w Wilanowie, ul. Stanisława Kostki Potockiego 10/16 : NIEDZIELA, godz. 10.30-18.00

W Warszawie rozpoczęło swoją działalność Centrum Wielokulturowe przy ul. Jagiellońskiej 54. Więcej informacji znajdziesz na stronie <http://cw.org.pl/> oraz <http://www.info-migrator.pl/>.

Więcej informacji o darmowych wydarzeniach na terenie Warszawy i nie tylko znajdziesz na stronach:

<https://www.facebook.com/WarszawaZaZero?fref=nf>

<https://www.facebook.com/freeinwarszawa?fref=ts>

● **Urząd do Spraw Cudzoziemców**
ul. Koszykowa 16
Dojazd:
Autobus: E2, 107, 116, 118, 159, 222, 423
Tramwaj: 4, 10, 14, 15, 17, 18, 35
Najbliższa stacja metra: POLITECHNIKA

● **Urząd do Spraw Cudzoziemców**
ul. Taborowa 33
Dojazd:
Autobusy: 138, 165, 174, 193, 300, 365
Najbliższa stacja metra: WILANOWSKA

● **Międzynarodowa Organizacja ds. Migracji (IOM)**
ul. Mariensztat 8
Dojazd:
Autobus: 160, 127, 190, 527, 116, 128, 175, 178, 180, 225, 503, 518,
Tramwaj: 13, 20, 23, 26
Najbliższa stacja metra: RATUSZ ARSENAŁ

● **Warszawskie Centrum pomocy Rodzinie**
ul. Lipińska 2
Dojazd:
Autobusy: 156, 184, 303, 110, 116
Najbliższa stacja metra: STARE BIELANY

● **Wysoki Komisarz Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców**
al. Szucha 13/15
Dojazd:
Autobus: E2, 116, 166, 180, 503, 222
Tramwaj: 4, 10, 14, 17, 18, 35
Najbliższa stacja metra: POLITECHNIKA

✚ **Centralny Szpital Kliniczny MSW**
ul. Wołoska 137
Dojazd:
Autobus: Z1, 138, 141, 168, 172, 174,
Tramwaj: 33
Najbliższe stacje metra: RACŁAWICKA,
POLE MOKOTOWSKIE

● **Ośrodek w Dębaku k. Warszawy**
Dojazd kolejką WKD do stacji Otrębusy

INFORMACJE O POLSCE

**PROCEDURA
O UDZIELENIE OCHRONY
MIĘDZYARODOWEJ**

POMOC SOCJALNA

**DECYZJA W SPRAWIE
O UDZIELENIE OCHRONY
MIĘDZYARODOWEJ**

**URZĄD DO SPRAW
CUDZOZIEMCÓW**

**ul. Koszykowa 16
00-564 Warszawa
Tel. +48 22 60 174 01-03
Fax +48 22 60 174 13
www.udsc.gov.pl**